

СТАНОВИЩЕ

**от доц. д-р Надежда Кръстева, преподавател в Югозападен университет
„Неофит Рилски“ – Благоевград**

ОТНОСНО: дисертационен труд на тема: „*Отговорността на корпоративните служители за престъпления*“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Наказателно право“, професионално направление 3.6. Право, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки с автор *Офер Перец*, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Наказателноправни науки“ при Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури, определено със Заповед № 690 от 10.10.2023 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“

I. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Дисертационният труд на тема: „Отговорността на корпоративните служители за престъпления“, разработен от докторант Офер Перец, е посветен на актуален въпрос за съвременния динамичен, свръхтехнологичен свят. Предизвикателствата на 21-ви век създават предпоставки за осъществяването на все по-сложни и по-трудни за разкриване престъпления. Напредъкът се отразява и върху търговските отношения и поражда необходимостта от изграждането на ефективна правна рамка за дейността на корпорациите.

Представеният дисертационен труд е с общ обем от 154 страници и съдържа увод, три глави, заключение и библиография (включени са 6 заглавия на кирилица, 82 заглавия на латиница, съдебни решения и интернет източници). Бележките под линия са 218. В организационен и съдържателен план, трудът предлага последователност и логика на научното изследване, свързаност и съразмерност между отделните части.

В увода на дисертационното изследване ясно е подчертана значимостта и актуалността на избраната тема. В методологичен план разработката отговаря на изискванията за научно изследване в областта на правната наука – добре са очертани обектът и предметът изследването, които по същество са в съответствие с изследователските намерения на автора. Ясно и точно са конкретизирани целта, задачите и

използваната комплексна методика за осъществяване на изследователски процедури. Всеки от посочените компоненти е изпълним в рамките на дисертационната разработка.

Глава първа е озаглавена „Развитие на корпоративното право и отговорността на корпоративните служители за престъпления“. Главата е структурирана в пет отделни параграфа. Последователно авторът умело проследява историческото развитие на корпоративното право и идеята за наказателната отговорност на корпоративните служители; на концепцията за корпорация; на самата идея за корпоративна наказателна отговорност. С помощта на проведения историкоправен анализ, авторът представя промените в коментираната област през годините, което служи като добра основа за набелязване на последващи такива, съобразени и отговарящи на нуждите на практиката в съответната област на правоприлагането.

Глава втора е озаглавена „Наказателна отговорност на корпоративните служители в Израел и други държави: Сравнителноправен подход“ и се състои от осем параграфа. В отделните части, авторът с разбиране изследва наказателната отговорност на корпоративните служители в отделни държави – Франция, САЩ, Израел, България, Нидерландия, Швейцария, Германия, като посочва различните подходи и решения по проблема. Качествата на сравнителноправния анализ позволяват да се оформи цялостната картина относно изследваната проблематика, което прави възможно да се направят изводи за ефективността на различните подходи, за техните предимства и недостатъци. Авторовата позиция проличава на стр. 105 от дисертацията, където се заявява, че израелската юрисдикция трябва да се загрижи за по-строго ограничаване на престъпните деяния на корпоративно ниво.

Глава трета се състои от шест параграфа и е озаглавена „Наказателна отговорност на корпоративните служители и корпорацията“. В тази част от разработката е проведено сравнително изследване на решенията в чуждестранни юрисдикции по коментирания проблем. Направен е критичен анализ към модела на общото право, както и към германския модел. Изследван е също така и моделът на Наказателния кодекс. Въз основа на проведеното изследване, на анализа на чуждите законодателни решения в областта, както и на основание на отправените критични бележки, авторът оформя предложения за усъвършенстване на израелското наказателно законодателство.

В **заключението** още веднъж се подчертава сложността и актуалността на разглежданата материя, както и необходимостта от законодателна промяна в коментираната област. Изведени са основните препоръки на автора за подобряване на израелското наказателно законодателство.

II. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представеният дисертационен труд съдържа подробен и целенасочен анализ върху наказателната отговорност на корпоративните юридически лица. Той е показателен за правната компетентност на автора и възможностите му за научно-теоретична и приложна интерпретация на проблемите, свързани с изследваната проблематика.

Представеното дисертационно изследване съдържа научни и научно-приложни резултати. На първо място трябва да се отбележи направеното сравнителноправно изследване по въпроса за наказателната отговорност на корпоративните служители, което обхваща държави като Франция, САЩ, Израел, България и др. Изводите, до които достига авторът, са полезни както за теорията, така и за практиката.

Отчитам като приносен момент аргументираните предложения за усъвършенстване на израелското законодателството в коментираната област, които макар и по-общо формулирани са добра основа за следващи действия в тази посока.

Значимостта на теоретико-практическата разработка произтича и от застъпеното авторово мнение по деликатни въпроси от изследваната проблематика.

От научно-приложна гледна точка следва да се отбележи полезната анализ върху наказанията, подходящи за санкциониране дейността на корпорациите.

В теоретичен план трябва да се подчертаят изследователските умения на докторанта за проучване и анализиране на различни научни разработки по темата на дисертацията.

III. Оценка на публикациите и авторефера на докторанта

Офер Перец представя три публикации на английски език по темата на дисертационното изследване. Чрез представената продукция докторантът изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“. Публикационната активност е показателна за научен интерес и способностите на докторанта да провежда самостоятелни научни изследвания.

Представеният автореферат към дисертационния труд е изгoten съобразно правилата и отразява съдържанието на труда обективно и пълно.

IV. Бележки и препоръки

Препоръчвам на докторант Офер Перец да оформи по-конкретно и ясно предложениета за усъвършенстване на израелското наказателно законодателство. Това само би подобрило качеството на дисертационната разработка и би било от полза на законодателя в процеса по тяхното бъдещо приемане.

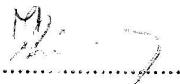
V. Заключение

Представеният дисертационен труд на тема: „Отговорността на корпоративните служители за престъпления“ с автор Офер Перец удовлетворява всички изисквания на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ, съдържа научни и научно-приложни резултати, представляващи принос в науката, и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания, както и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания и анализ на резултатите от тях по посока към изясняване концептуалните параметри на изследването в теоретичен и практически план.

Предвид всичко посочено, убедено давам своята **положителна оценка** и предлагам на научното жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на Офер Перец в професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Наказателно право“.

07.11.2023 г.

Благоевград

Член на научното жури:

/доц. д-р Н. Кръстева/